

FLOKSTING

NØKUR HEILT FÁ FÓLK EIGA NÆSTAN ALLAR FØROYAR

Størsta hóttanin ímóti okkara fólkaræði, og okkara framtíð, er, at alt vald í Føroyum er savnað á nøkrum heilt fáum hondum, var boðskapurin hjá Høgna Hoydal, formanni í Tjóðveldi, á flokstinginum hjá flokkinum nú um vikuskiftið

Áki Bertholdsen

Alt alt vald, og øll virði, verða miðsavnað á alsamt færri og færri hondum, er størsta hóttanin ímóti okkara framtíð.

Tað var boðskapurin frá Høgna Hoydal, formanni í Tjóðveldi, á flokstinginum hjá flokkinum í Hósvík nú um vikuskiftið.

Og hann vísir samstundis á, at tað er nettupp hetta, sum er hent í Føroyum hesi seinastu árin, nevniliga, at valdið og virðini í Føroyum eru savnað á alt færri hondum, bæði í figgjarheiminum, í alivinnuni og í fiskivinnuni.

Og hann sigur, at avbjóðingin hjá politiska valdinum er at tora at gera broytingar eftir hvat gagnar fólkinum og tjóðini sum heild og ikki bara hjá teimum sterkastu, ið hava sera stórt vald.

Hann fortaldi, at fyri 100 árum síðani gjørdi ein keypmaður í Havn eina meting, har niðurstøðan var, at 10 prosent av føroyingum áttu

meiri enn 90 prosent av øllum virðinum í landinum.

– Eg eri visur í, at stóðan er tann sama enn, kanska enntá eru virðini enn ójavnari býtt og valdi savnað á enn færri hondum, segði Høgna Hoydal.

Sostatt staðfestir hann, at tað eru nøkur heilt fá fólk, sum eiga at kalla øll virðini í Føroyum.

– Lat meg eisini sláa fast, at tað hevur onki við øvundsjúku, ella tilíkt, at gera, at vit politiskt mugu og skulu taka stóðu til, hvussu karmarnir og treytirnar í vinnu og figgjarheimi skulu setast.

Hann sigur, at hetta snýr seg ikki um annað, enn at ríkidømið, og møguleikarnir í Føroyum, koma øllum samfelagnum og fólkinum til góðar. Og tað snýr seg samstundis um, at vit ikki gera okkara búskap ov heftan av einstøkum fyrirkomulagum og figgjarstovnum.

Annars heldur hann, at gongdin er greið og hon er, at tey, ið hava mest vald og rópa harðast, skapa

sín egna veruleika og sín egna veruleika fyri at fremja síni mál og styrkja sítt vald.

– Vit mugu tora at sláa fast, at tað er fólkið og fólkaræðið, sum skal hava veruliga valdið í Føroyum, bæði tá ið tað snýr seg um vinnubygnað og lóggávu, og mótvegis figgjarheiminum, har vit júst hava sæð, at valdið verður savnað tí eina tryggingar- og bankasamtakinum, Betri, og har vit síggja at BankNordik ætlar at gjalda út eitt serlig vinningsbýti.

Gjafirnar skulu smalkast

Høgna Hoydal sigur, at ein tann størsta avbjóðingin er at smalka um gjafirnar í samfelagnum.

Eg fari her at nevna nakrar gjafir, ið bert kunnu víðkast, gera vit í felag ikki nakað munagott.

– Gjógvin ímillum tey, ið hava allarmest virði og vald og restina. Í Føroyum síggja vit somu gongd, sum í heiminum, har ein sera lítill partur av fólkinum, skjótt kann

eiga meira enn øll restin til samans, sigur formaðurin í Tjóðveldi.

Men eisini gjógvin ímillum ymsar partar av landinum má smalkast. Ongin ivi er um, at hóast vit binda landið saman, síggja vit, at vøxturin í samfelagnum er sera ymiskur í fólkatáli og virkseimi og vinnumøguleikum.

– Virðið á húsum og møguleikarnir at fáa figging, eru sera ymiskir. Tí eiga vit at gera verulig átøk, ið kunnu skapa rímliga javnbjóðis møguleikar hjá fólki kring landið, sigur Høgna Hoydal.

Og hann legði afturat, at eisini tey skulu upp í part, ið fella úttan fyri av sosialum, sálarligum, kropsligum ella av øðrum ávum.

Tað eru tey, ið Høgna Hoydal sigur, ikki kenna seg aftur í “main-stream”-samfelagnum, og ikki hava havt møguleikan at menna og brúka síni evni. Her hugsar hann um børn og ung við umsorganarsvíki ella øðrum avbjóðingum, og hann hugsar um

fyrirbýðingarsjónistar og fólk við serligum avbjóðingum ella skerdum førleikum annars.

Tað er ein javnvág

Magni Arge, fólkatingsmaður fyri Tjóðveldi, skoytti upp í, at vansin er at hava stórar fyrirkomulag, sum klára seg á altjóða marknaðinum, er, at tær verða so ómetaliga stórar, serliga í einum lítlum samfelag sum okkara.

– Ein orsök til at ansa eftir at miðsavningin ikki verður ov stór, er fyri at spjaða váðan. Vit hava sæð, hvussu stórir partur av føroyska búskapinum fer á heysin, tá ið ein stór fyrirkomulag fer á heysin, sigur hann.

Hann sigur, at tað er eisini ein spurningur um fjølbroytni og at fleiri fáa høvi at royna seg. Men tað ræður um at finna javnvágina, tí tað hevur eisini ógvuliga stóran týdning, at vit hava stórar og sterkar fyrirkomulag sum klára seg í altjóða kapping.